FA 50 ANYS

I

UNA COLÒNIA ESCOLAR VALENCIANISTA

Si l'any 1931 va ser ~~l'any~~ el de les Normes de Castelló, l'any 1933 té que enorgullir-se de les dos efemèrides que anem a commentar ací.

Aquest any, la Societat Castellonenca de Cultura, cap-sant ~~la llarga tradició~~ el prestigi que gaudia en les esferes ~~culturals~~ intel·lectuals de la República, va sol·licitar i obtindre del ministeri d'Instrucció Pública, upit per Marcel·li Domingo, una subvenció pera una Colònia Escolar Valencianista, que devia ~~publicitar-se~~ realitzar-se al mes d'agost a l'ermitori de Sant Pau, d'Albocàsser. Com a director fóu nomenat Carles Salvador i els mestres ajudants Francesc Boix, Antoni Porcar Candel i Enrric Soler Godes.

Nostres, xiquets i amics vàrem eixir de Castelló cap el pos-tre destí ~~i en Sant Pau~~ jo es esperava Carles que havia baixat de Benassal on llavors estava de mestre.

L'ermitori de Sant Pau és una antiga construcció a la que s'entra per un gran patí interior amb el seu pou ~~d'aigua fresca~~ i d'on s'accedix a l'ermita, a l'hostatge dels pelegrins, a la casa de l'ermità i altres dependències. No molt lluny, Albocàsser, un d'estos pobles característics de l'Alt Maestrat.

Carles Salvador posà en la marxa de la Colònia tota la seua passió de mestre i valencianista. La convivència fóu fecunda, el que fén que els dies passaren volant però durant un novel·lós que ara, als cinquanta anys no els he oblidat i menys que dels quatre que la portàvem sols queda jo.

Els trenta xiquets, dividits en tres grups anàvem cada dia ~~alternavem quals els~~ alternavem les mestres, reduint-se les classes a estrictes quides converses puis ~~tenien lugar a Tavernes~~ la tarda principalment el llenguatge, les ~~altres assignatures~~ converses tractaven de: història, geografia, ciències naturals, literatura i art totes elles referides al País Valencià. ~~Abundaven els referències de vocabularis i valoració entre també sàpiles entre semblances converses de les~~ Al final es feia un resum que els cabrers anotàvem als seus quaderns; abundant els exercicis de vocabulari feit que els xiquets enriquiren els noms dels arbres o fruits, plantes, insectes que conixíem; ~~sàpiles~~ centres idees ~~detallant~~ explicant les diferències entre un poble i una ciutat o la descripció del menjador de casa, del dormitori o la cuina. Les lliçons o converses es feiren al matí, per la vesprada fèiem joc de pasatig, després del berenar ~~tributat de dins del patí de l'ermitori, i després de sopar~~ aprenéu cançons i balls típics, després de sopar veiéu quietud amb contalles, i mediànalles pels xiquets.

La Colònia Escolar Valencianista va ésser una ~~[illegible]~~ sensacional pera la gent d'Albocàsser, les autoritats del qual ens feren una grata visita, també vingueren a passar unes hores amb nosaltres famílies dels colonos que visitaren l'exposició dels treballs fets pels xiquets. Destaquem com a nota cultural la visita de la Cova del Cavalls un dels abrics prehistòrics del barranc de la Valltorta ~~[illegible]~~ visita que aprofitàvem per parlar-los dels primers habitants del País Valencià.

E. Soler Godes

El Bergal,
8 juliol 1983